

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 142
วันที่ 8 ต.ค. 2553 (4.20)

ที่ กต 0303/293

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

6 มกราคม 2553

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa - ASV) ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/16483 ลงวันที่ 15 กันยายน 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/19257 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2550 แจกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550
2. สำเนาทะเบียนความเข้าใจความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa -ASV) พร้อมเอกสารในภาคผนวกหนึ่งและข้อตกลงปฏิบัติการ
3. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของคู่ภาคีในการจัดทำ ASV
4. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา ที่ 1118 MFA. IC/LC1 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 2009
5. สำเนาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551

ตามที่รัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชาได้ร่วมลงนามความตกลงสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa-ASV) เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2550 ณ กรุงเทพมหานคร และต่อมามีมติที่อ้างถึงเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้น และการเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนดังนี้

1. คณะทำงานของกระทรวงการต่างประเทศได้เคยพิจารณาประเด็นมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แล้วเห็นว่าร่างความตกลงข้างต้นไม่ใช่หนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ที่จะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนเพราะความตกลงฯ มีเจตนาให้อำนาจการตัดสินใจว่าภาคีฝ่ายหนึ่งจะออก ASV ให้คนชาติของประเทศที่สามได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบล่วงหน้าของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งโดยผ่านกระบวนการขอความเห็นชอบก่อนการตรวจ

/ลงตรา...

ลงตรา (pre-clearance arrangement) ตามที่ระบุไว้ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศ จึงได้เสนอร่างความตกลงฯ เพื่อขอความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550 เห็นชอบการลงนาม(สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) และได้มีการลงนามความตกลงฯ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2550 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2. เพื่อให้แน่ใจว่าคู่ภาคีมีเจตนาดำเนินการตามข้อ 1. ข้างต้น ในโอกาสที่จะแจ้งซึ่งกันและกัน เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตามข้อ 12 จึงควรจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อแจ้งการมีผลใช้บังคับและตกลงกันยืนยันความเข้าใจร่วมกันของคู่ภาคีในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดทำร่างหนังสือแลกเปลี่ยน(สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) และส่งไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ เพื่อมอบแก่ฝ่ายกัมพูชาสำหรับพิจารณาพร้อมกับแจ้งผลให้กระทรวงการต่างประเทศทราบต่อไป

3. ต่อมากระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา ได้มีหนังสือที่ 1118 MFA. IC/LC1 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 แจ้งว่าฝ่ายกัมพูชาได้บรรลุซึ่งการดำเนินการภายในต่าง ๆ เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย 4) ทั้งนี้ ระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-กัมพูชา เมื่อวันที่ 4-5 สิงหาคม 2552 ฝ่ายกัมพูชาได้มอบสำเนาล่วงหน้าหนังสือฉบับดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อเป็นการประสานงานในเบื้องต้นพร้อมกันได้แจ้งทางวาจาด้วยว่า ฝ่ายกัมพูชามีความเห็นว่าร่างหนังสือฯ ของไทยที่เสนอไปตามข้อ 2. เป็นเรื่องภายในของไทย และหนังสือของฝ่ายกัมพูชาฉบับนี้ก็ถือเป็นการตอบแล้ว โดยจะไม่มีหนังสือซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชาตอบกลับมาตามรูปแบบที่ฝ่ายไทยได้เสนอไปอีก ซึ่งนับเป็นแนวปฏิบัติตามปกติของฝ่ายกัมพูชา

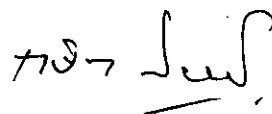
4. อนึ่ง โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เกี่ยวกับแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ว่าเป็นหนังสือสัญญาซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 5) ดังนั้น เพื่อให้ความตกลงฯ ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการตรวจลงตราเดียวฯ ที่ได้มีการลงนามไปก่อนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นไปด้วยความรอบคอบ กระทรวงการต่างประเทศ จึงได้พิจารณาทบทวนการดำเนินการในกรอบ ASV ใหม่ และเห็นว่ากระบวนการขอรับความเห็นชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของไทย (pre-clearance arrangement) ที่จะต้องมีขึ้นก่อนที่ฝ่ายไทยและกัมพูชาจะสามารถตรวจลงตรา ASV ให้กับนักท่องเที่ยวของประเทศที่สาม ควรจะต้องมีการดำเนินการตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญข้างต้น เพื่อป้องกันการถูกหยิบยกขึ้นกล่าวอ้างว่ารัฐบาลไทยทำหนังสือสัญญายกอำนาจอธิปไตยการตรวจลงตราเข้าประเทศ ซึ่งเดิมเคยมีอย่างสมบูรณ์ให้กับฝ่ายกัมพูชา ในทำนองเดียวกับการตีความของแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาที่ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยไว้ตอนหนึ่งว่า “พึงสังเกตเห็นได้ว่าหากลงนามคำแถลงการณ์ร่วมไป ก็อาจก่อให้เกิดการแตกแยกกันทางด้านความคิดเห็นของคนในสังคมของทั้งสองประเทศ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดวิกฤตแห่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาอันมีผลกระทบต่อการสังคมอย่างกว้างขวาง”

5. เมื่อเป็นเช่นนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงมีความเห็นว่าจำเป็นที่ต้องนำบันทึกความเข้าใจ ที่มีการลงนามไว้แล้ว พร้อมเอกสารในภาคผนวกหนึ่ง และข้อตกลงปฏิบัติการ ขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (โดยการแจ้งซึ่งกันและกันว่าได้ดำเนินการตามขั้นตอนภายในของตนเพื่อให้บันทึกความเข้าใจฯ มีผลใช้บังคับเรียบร้อยแล้ว) ทั้งนี้ เพื่อที่กระทรวงการต่างประเทศ จักได้แจ้งฝ่ายกัมพูชาต่อไป

6. อนึ่ง กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาชะลอการประกาศกฎกระทรวงเกี่ยวกับเรื่องนี้ในราชกิจจานุเบกษาไว้ก่อนด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามประเด็นในข้อ 5. ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายภนิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมการกงสุล

กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว

โทร. 0-2575-1064

โทรสาร 0-2575-1066